Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/3167

20.6.2025

Resolutie van het Europees Comité van de Regio's over de arrestatie van Turkse burgemeesters en de aanval op de lokale democratie in Turkije

(C/2025/3167)

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CvdR),

overwegende hetgeen volgt:

A) Ekrem İmamoğlu, burgemeester van Istanbul, werd op 19 maart 2025 samen met meer dan honderd Turkse lokale functionarissen en burgers gearresteerd, en de aanklachten tegen hem zijn door de openbare aanklager van Istanbul bevestigd, wat ertoe heeft geleid dat hij op 23 maart 2025 uit zijn ambt is gezet;

B) het leiderschap van Ekrem İmamoğlu als burgemeester van Istanbul en voorzitter van de Unie van gemeenten van Turkije wordt alom geassocieerd met het streven naar een toekomstig Turkije dat is gebaseerd op pluralisme, rechtvaardigheid en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden;

C) de gelijktijdige ongeldigverklaring van het universitair diploma van de heer İmamoğlu, terwijl het bezit van een diploma een vereiste is voor presidentskandidaten, en zijn arrestatie op beschuldiging van corruptie en terrorisme vormen duidelijke aanwijzingen voor de politisering van zijn zaak;

D) de arrestatie van de heer İmamoğlu komt bovenop de aanhoudende trend van arrestaties en afzettingen van burgemeesters van de oppositie, waaronder de vervanging van 14 gekozen burgemeesters door niet-verkozen functionarissen van de regering sinds de lokale verkiezingen in maart 2023;

E) deze praktijk om burgemeesters van de oppositie af te zetten is in opeenvolgende CvdR-adviezen, door de Europese Commissie, door het Europees Parlement, door het Congres van lokale en regionale overheden en door de Commissie van Venetië van de Raad van Europa veroordeeld als onverenigbaar met de lokale democratie;

F) Turkije heeft de terrorismebestrijdingswetgeving systematisch misbruikt om gekozen functionarissen, politici van de oppositie en mensenrechtenactivisten aan te pakken, zoals opgemerkt door de speciale rapporteur van de VN en de Commissie van Venetië;

G) als kandidaat voor het EU-lidmaatschap wordt van Turkije verwacht dat het de hoogste normen op het gebied van democratie en de rechtsstaat naleeft; lokale democratie en effectief meerlagig bestuur, ongeacht politieke overtuiging, maken een fundamenteel onderdeel van deze normen uit;

1. veroordeelt met kracht de arrestaties en opsluitingen van lokale oppositieleiders, onder wie de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu. Deze vormen een ernstige schending van de democratische regels en een flagrante minachting voor de wil van het electoraat. Het systematisch in het vizier nemen van politici van de oppositie bedreigt de fundamenten van democratische samenlevingen;

2. dringt er bij de Turkse autoriteiten op aan de burgemeester van Istanbul en andere politici van de oppositie die om politieke redenen worden vastgehouden, onmiddellijk vrij te laten en roept de autoriteiten op alle politiek gemotiveerde vervolgingen en het uitoefenen van ongepaste druk op lokale autoriteiten te staken. Het garanderen van eerlijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht is essentieel om het vertrouwen van de burger in democratische instellingen te behouden;

3. is solidair met alle lokale leiders die te maken hebben met ongepaste druk en vervolging; erkent hun cruciale rol bij het vertegenwoordigen van de democratische wil van hun electoraat en benadrukt de noodzaak om hun onafhankelijkheid te beschermen; spreekt zijn steun uit voor de bevolking van Istanbul en al degenen in Turkije die zich inzetten voor de toekomst van de lokale democratie, zoals blijkt uit de zeer hoge opkomst bij de lokale verkiezingen;

4. staat achter de burgers in Turkije die demonstreren voor democratie en onderstreept het belang van de fundamentele vrijheid van vergadering en meningsuiting; dringt er bij de overheidsinstanties op aan een einde te maken aan iedere vorm van repressie van demonstranten en journalisten;

5. benadrukt de schadelijke impact op de kwaliteit, transparantie en verantwoordelijkheden van het lokale bestuur van deze arrestaties en andere pogingen van de centrale regering om de macht en middelen van door de oppositie geleide gemeenten in te perken. Het verzwakken van gemeentelijke instanties heeft een negatief effect op het dagelijks leven van miljoenen burgers in Turkije;

6. is verheugd over de oproep van het Europees Parlement in zijn resolutie over de recente afzettingen en arrestaties van burgemeesters in Turkije (2025/2546(RSP)) ([1]) aan de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Europese Commissie om beperkende maatregelen op te leggen aan Turkse functionarissen die de rol van bestuurder op zich nemen en tegen degenen die hen benoemen; verzoekt de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Europese Commissie te overwegen beperkende maatregelen op te leggen in het kader van de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten;

7. steunt de eisen van het Congres van lokale en regionale overheden van de Raad van Europa in zijn verklaring van 27 maart 2025 over de afzetting van burgemeesters in Turkije;

8. dringt er bij de Europese Commissie en de Raad op aan verdere stappen in verband met het toetredingsproces van Turkije te heroverwegen, gezien het huidige gebrek aan achting van de Turkse regering voor essentiële criteria voor EU-lidmaatschap; benadrukt dat de deelname van Turkije aan financiële en institutionele programma's van de EU naar aanleiding van de aanhoudende achteruitgang op het gebied van de grondrechten tegen het licht gehouden moet worden;

9. wijst erop dat een delegatie van het Europees Comité van de Regio's zal afreizen naar Turkije en de gevangengenomen burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, zal bezoeken en zodoende concreet uiting zal geven aan de solidariteit van het Comité met en zijn steun voor alle gevangengenomen Turkse lokale functionarissen;

10. bevestigt zijn inzet voor de bevordering en bescherming van de lokale democratie in Turkije, een strategische partner van de EU en een kandidaat-lidstaat van de EU; verbindt zich ertoe te blijven samenwerken met democratisch verkozen lokale leiders in Turkije via zijn werkgroep Betrekkingen met Turkije om te waarborgen dat democratische beginselen op lokaal niveau hoog worden gehouden;

11. verzoekt zijn voorzitter deze dringende resolutie te doen toekomen aan de Europese Commissie, het Europees Parlement, de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Europese Commissie, het Hongaarse, het Poolse en het Deense voorzitterschap van de Raad van de EU en de Turkse autoriteiten, en erop toe te zien dat de resolutie vertaald wordt in het Turks.

Brussel, 3 april 2025.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Kata TÜTTŐ

([1]) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/2546(RSP).